

Dezbaterea publică
„Viitoarele planuri-cadru – între așteptări și realitate”

București, 04 februarie 2016, ora 10:00
Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București

Federația Sindicatelor din Educație „Spiru Haret”, dorindu-și să fie parte a reformei educaționale și nu o piedică în calea ei, a organizat joi, 4 februarie, dezbateră națională „Viitoarele planuri-cadru – între așteptări și realitate”.

Bucurându-se de o participare numeroasă, evenimentul organizat a reușit să aducă la aceeași masă o mare parte a factorilor interesați de prefacerile din educația românească. Astfel, dintre participanți pot fi amintiți: Adrian Curaj - ministrul educației, Ligia Deca – consilier de stat la Administrația Prezidențială, Sorin Mihai Câmpeanu – președinte al Consiliului Național al Rectorilor, Gabriel Liviu Ispas – secretar de stat MENCS, Ciprian Fartușnic – director general IȘE, Șerban Iosifescu – președinte al ARACIP, Cristian Mirescu – director CNEE, Marian Staș – președinte Clubul Liderii Mileniului Trei, Florin Colceag – președinte IRSCA Gifted Education, reprezentanți ai elevilor, părinților etc.

Fără a se poziționa, în raport cu problema aflată în discuție, respectiv viitoarele planuri-cadru pentru învățământul gimnazial, de partea vreuneia dintre variantele propuse, F.S.E. „Spiru Haret”, prin prisma alocuțiunii de deschidere, rostită de Marius Nistor, a încercat în primul rând să atragă atenția asupra faptului că o modificare secvențială a unor elemente ale sistemului educațional, indiferent care ar fi acelea, nu are șanse de reușită fără a fi formulate simultan răspunsuri de ansamblu. Totodată, amintindu-se faptul că organizațiile sindicale au fost consultate pentru prima dată în istoria post-revoluționară a României pe această temă, președintele F.S.E. „Spiru Haret” a subliniat că sindicatele sunt dispuse să sprijine o reformă a educației românești, dar o reformă reală, de ansamblu, care să identifice ordinea corectă a problemelor acesteia.

Încercând o trecere în revistă a alocuțiunilor rostite și a pozițiilor precizate, au atras atenția următoarele idei și puncte de vedere:

Ligia Deca - consilier de stat la Administrația Prezidențială

Apreciind că tema „Încrederii” este o temă recurentă în discuțiile despre educație și nu numai, o astfel de prezență constantă fiind de pus pe seama neîncrederii resimțite. Ca atare, în încercarea de a reconstrui încrederea, Administrația Prezidențială va lansa în luna februarie o largă dezbatere națională, „România educată”, cu scopul de a conduce la elaborarea, până în 2018, unui pachet legislativ care să guverneze educația până în orizontul anilor 2030. Acest demers, după cum s-a subliniat, nu înseamnă însă o blocare a reformei curriculare, care este iminentă.

Sorin Mihai Câmpeanu – președinte al Consiliului Național al Rectorilor

Pornind de la una dintre ideile vehiculate în mass-media, respectiv aceea potrivit căreia întregul proces demarat ar trebui blocat pentru moment, având în vedere lansarea proiectului prezidențial, ca și cum „am fi niște elevi care au aflat că a fost amânată teza”, a subliniat că întregul proces trebuie să continue, educația românească având nevoie de reformă, o reformă care nu mai suportă amânare. În acest context a fost punctată și ideea că este necesar ca România să-și asume realist o creștere progresivă a bugetului educației, până la atingerea nivelului de 6% din PIB. Pe marginea temei aflate în discuție, variantele de planuri-cadru propuse de IȘE, opiniile exprimate au fost critice, subliniindu-se în principal că lectura acestora nu a condus decât la senzația unei abordări superficiale, în care doar au fost mutate câteva ore de aici-acolo. De asemenea, s-a insistat pe problema manualelor școlare, cu

un ritm de schimbare prea lent și în absența încă a unor reglementări clare, ignorându-se încă faptul că actuala reformă deplasează relevanța de la componenta tipărită la cea digitală.

Adrian Curaj - ministrul educației

Actualul ministru al educației, relativ la tema dezbaterii, a pornit de la ridicarea retorică a unor semne de întrebare cu privire la ordinea în care reforma curriculară a fost demarată, întrebându-se în primul rând cu privire la modul în care ar fi arătat propunerile de planuri-cadru dacă dezbaterile și consultarea publică ar fi avut loc în prealabil. Având însă în vedere că în momentul preluării funcției variantele de planuri-cadru deja existau, singura soluție a fost aceea de a continua, constituind însă, complementar, un grup de experți în educație, care să ofere opțiuni veritabile schimbării. Orizontul în care s-ar plasa aceste soluții ar fi acela al trecerii de la o abordare de tip siloz către trans- și interdisciplinaritate, dorindu-și un plan-cadru inovator, dar în raport cu care să existe capacitatea de implementare.

Ciprian Fartușnic – director general IȘE

În calitate sa de reprezentant al instituției care a elaborat cele trei variante de planuri-cadru puse în dezbatere publică, a insistat în principal pe procesul de elaborare al acestor variante, ideea desprinsă fiind aceea că procesul de elaborare a ținut cont decisiv de ceea ce este și se poate asigura la ora actuală sistemului educativ (idee argumentată și în cadrul intervenției unuia dintre specialiștii IȘE, doamna Angela Teșileanu, care a subliniat și caracterul neprofesionist al intervenției „Grupului de inovare”, care a solicitat retragerea variantelor IȘE în favoarea variantei propuse de ei). De asemenea, au fost prezentate rezultatele preliminare ale consultării on-line pe marginea variantelor propuse, în cadrul căreia s-a detașat, ca opțiuni, varianta nr. 2 (39,7%), urmată de varianta nr. 3 (27,4%), totodată subliniindu-se că cei consultați au apreciat relevanța și adecvarea variantelor propuse.

Marian Staș – președinte Clubul Liderii Mileniului Trei

Lider informal al așa-numitului „Grup de inovare” (grupul desprins din comisia de experți constituită de ministrul educației), acesta a insistat asupra faptului că demersul lor, inclusiv în propunerea variantei proprii de plan-cadru, a avut la bază trei idei „ancoră”: tema unei singure variante de plan-cadru aplicabile nu mai funcționează, necesitatea unor corecții legislative, având în vedere că ceea ce s-a elaborat în perioada 2008-2010 nu mai satisface și nevoia realizării concordanței între reforma curriculară și zona de carieră didactică.

Alexandru Manda – președinte Asociația Elevilor Constanța

Insistând asupra necesității de a redefini curriculumul la decizia școlii într-un curriculum la decizia elevilor, a subliniat de asemenea necesitatea acceptării de către toți factorii interesați a viitoarelor modificări curriculare, în condițiile unei finanțări corespunzătoare, apreciind că elevii își doresc introducerea trunchiului comun a unor discipline precum Educația sexuală, Educația pentru sănătate și Educația rutieră.

Ștefan Vlaston – Președinte Asociația EduCer

Principala problemă ridicată a fost aceea a faptului că de 26 de ani dezbaterem, dar suntem tot acolo, așa încât este nevoie de acțiuni decisive în acest sens, grupul din care face parte (grupul de experți constituit de ministrul educației, respectiv „Grupul de inovare”) oferind, prin varianta de plan-cadru propusă, o soluție în acest sens.

Daniela Vișoianu – președinte Coaliția pentru Educație

Poziționându-se pe o perspectivă critică la adresa sistemului educativ românesc, în majoritatea componentelor sale, a subliniat în primul rând teama pe care cei din cadrul acestora, profesorii, o au, în opinia sa, relativ la schimbare. Dimpotrivă, ar trebui să „visăm mare”, dar „realist” și, poate, să nu

ne mai gândim la O-XII, ci la O-IX, sugestia fiind aceea a trecerii clasei a IX-a la învățământul gimnazial, clasă cu care s-ar încheia învățământul obligatoriu.

Fiind acestea doar câteva dintre ideile exprimate în cadrul dezbaterii, cele mai relevante prin prisma purtătorilor și a influenței pe care aceștia o pot exercita, care ar fi concluziile ce s-ar putea desprinde pe marginea acestei dezbateri?

În primul rând faptul că a fost prima dezbatere relevantă, așa cum s-a apreciat, cu privire la proiectul de modificare a planurilor-cadru pentru învățământul gimnazial.

Dincolo însă de acest merit, care ar fi trebuit să revină, în condiții normale, instituțiilor abilitate în acest sens, nu am putut constata, la un nivel general, decât că procesul de reformă curriculară este relativ lipsit de viziune, iar instituțiile însărcinate cu realizarea acesteia ignoră cadrul de ansamblu al unei reforme căreia să i se ofere șansele unor rezultate pozitive.

Așa-numitul grup de experți în educație, cel puțin în parte („Grupul de inovare”, după cum s-a intitulat), indiferent de funcțiile și organizațiile reprezentate, nu deține o cunoaștere reală a educației și a problemelor educației românești, oferind viziuni utopice, inadecvate, dacă nu rizibile, precum cea exprimată de domnul Florin Colceag cu privire la „deplângerea eliminării limbii latine”, apreciind că poate a venit timpul să înlocuim latinitatea cu dacismul.

Exemplară în acest sens este varianta de plan-cadru lansată de către „Grupul de inovare”, care a reușit să inflameze opinia publică, prin inadecvarea sa.

Cum vor arăta la propriu viitoarele planuri-cadru pentru gimnaziu? Este greu de precizat în acest moment, având în vedere toți factorii aflați în coliziune: IȘE și o parte a factorilor decizionali în materie de educație, care își apără mai mult sau mai puțin argumentat propriile „produse”, ministrul educației și comisia de experți pe care a constituit-o, cu o viziune de care ne aducem aminte din epoca ministeriatului domnului Funeriu (pregnant vizibilă mai ales în cadrul „Grupului de inovare”), membri ai sistemului educativ, manipulați într-o anumită măsură de modul în care IȘE a organizat întregul proces de reformă curriculară și abordând întreaga problematică în primul rând prin prisma propriei discipline etc.

În ceea ce ne privește, rămânem la ideea că este o reformă curriculară, dar că, indiferent care ar fi aceasta, existența chiar și a celei mai mici șanse de succes depinde strict de o finanțare adecvată a educației. Orice reformă, așa cum ne-am obișnuit în ultimii 26 de ani, este din start sortită eșecului în măsura în care nu se acordă atenție adevăratei probleme cu care ne luptăm fără prea mari șanse de reușită: subfinanțarea cronică.

Materialele propuse (inclusiv inițiativa „Grupului de inovare”) în cadrul mapei puse la dispoziție tuturor participanților pot fi descărcate spre consultare de pe site-ul www.siphd.ro.

Semnalăm, totodată, legat de tema pusă în dezbatere, alte câteva luări de poziție:

„Grupul de inovare” - <http://www.hotnews.ro/stiri-esential-20770962-scindare-grupul-specialisti-numit-ministrul-educatiei-pentru-curriculum-parte-din-grup-cere-retragerea-planurilor-cadru-puse-dezbateri-unirea-matematicii-informatica-totul-alt-curriculum.htm>

Șerban Iosifescu - http://deceeducatia.blogspot.ro/2016_02_01_archive.html

Oana Moraru - <http://lbhn-1602388572.eu-west-1.elb.amazonaws.com/stire/20772756>